

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

16 օգոստոսի 2007 թվականի N 933-Ն

934 ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ 2006 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 19-Ի N 1560-Ն ՈՐՈՇՄԱՆ՝ ՍԵՃ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը որոշում է.

1. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006 թվականի հոկտեմբերի 19-ի «Մսի և մսամթերքի տեխնիկական կանոնակարգը հաստատելու մասին» N 1560-Ն որոշման մեջ կատարել հետևյալ փոփոխությունները՝

1) որոշման հավելվածի 1-ին կետում «1602 00» թիվը փոխարինել «1602» թվով.

2) որոշման հավելվածի 3-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«3. Սույն տեխնիկական կանոնակարգի 1-ին կետում ներկայացված մսի և մսամթերքի արտադրատեսակները ենթակա են համապատասխանության պարտադիր հավաստման՝ բացառությամբ 0201, 0204, 0205 00, 0206, 0208 ծածկագրերով դասակարգված արտադրատեսակների և 0203, 0209 00 ծածկագրերով դասակարգված թարմ և պաղեցված արտադրատեսակների, որոնք օրենքով սահմանված կարգով ենթակա են անասնաբուժասանիտարական փորձաքննության»:

3) որոշման հավելվածի 7-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«7. Մսի և մսամթերքի անվտանգության ցուցանիշները սահմանված են սույն տեխնիկական կանոնակարգի NN 1-4 աղյուսակներում՝ բացառությամբ պեստիցիդների և միտրատների առավելագույն մնացորդային քանակների, որոնք սահմանված են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006 թվականի դեկտեմբերի 14-ի «Կենդանական և բուսական ծագում ունեցող սննդամթերքում պեստիցիդների և միտրատների առավելագույն մնացորդային քանակը հաստատելու մասին»² N 1904-Ն որոշմամբ.

Աղյուսակ N 1

Մսի և մսամթերքի մեջ թունավոր տարրերի, հակաբիոտիկների, միտրոզամիսների, բենզապիրենի, ռադիոնուկլիդների և միկոտոքսինների նորմատիվները

Դասիչը, մթերքի խումբը	Ցուցանիշները	Թույլատրելի մակարդակները, մգ/կգ, ոչ ավելի	Լրացումներ
1	2	3	4
1.1. Բոլոր տեսակի մորթի, մաև որսի ենթակա վայրի կենդանիների միս, այդ թվում՝ կիսապատրաստվածքներ՝ թարմ, պաղեցված, քիչ սառեցված, սառեցված	թունավոր տարրեր՝		
	կապար	0,5	
	արսեն	0,1	
	կադմիում	0,05	
	սնդիկ	0,03	
	հակաբիոտիկներ՝		
լեռնիցիտին	չի թույլատրվում	< 0.01 միավ./գ	
տետրացիկլինի խումբ	չի թույլատրվում	< 0.01 միավ./գ	

1 ՀՀՊՏ 2006 N 60 (515), 22.11.06

2 ՀՀՊՏ 2007 N 7 (531), 31.01.07

1	2	3	4
	զրիզին	չի թույլատրվում	< 0.5 միավ./գ
	բացիտրացին	չի թույլատրվում	< 0.02 միավ./գ
	ռադիոնուկլիդներ՝		
	ցեզիում -137	160	բկ/կգ, բոլոր տեսակի կենդանիների ոսկրահանված միս
		320	նույնը, ոսկրահանված վայրի կենդանիների միս, ոսկրահանված եղջերուի միս
		160	նույնը, բոլոր տեսակի կենդանիների ոսկրոներ
	ստրոնցիում-90	50	բկ/կգ, բոլոր տեսակի կենդանիների ոսկրահանված միս
	100	նույնը, ոսկրահանված վայրի կենդանիների միս, ոսկրահանված եղջերուի միս	
	200	նույնը, բոլոր տեսակի կենդանիների ոսկրոներ	
1.2. Սորթի ենթակա և վայրի կենդանիների սպանդային ենթամթերք (լյարդ, երիկամներ, լեզու, ուղեղ, սիրտ)՝ պաղեցված, սառեցված, սննդային արյուն և դրանից պատրաստված մթերք, խոզի կաշի	թունավոր տարրեր՝		
	կապար	0,6	
		1,0	երիկամներ
	արսեն	1,0	
	կադմիում	0,3	
		1,0	երիկամներ
	սնդիկ	0,1	
		0,2	երիկամներ
	հակաբիոտիկներ՝		
	բացի վայրի կենդանիներից		
	լեոմիցիտին	չի թույլատրվում	< 0.01 միավ./գ
	տետրացիկլինի խումբ	չի թույլատրվում	< 0.01 միավ./գ
	զրիզին	չի թույլատրվում	< 0.5 միավ./գ
	բացիտրացին	չի թույլատրվում	< 0.02 միավ./գ
ռադիոնուկլիդներ՝			
ցեզիում -137	160	բկ/կգ, բոլոր տեսակի կենդանիների ոսկրահանված միս	
	320	նույնը, ոսկրահանված վայրի կենդանիների միս, ոսկրահանված եղջերուի միս	
	160	նույնը, բոլոր տեսակի կենդանիների ոսկրոներ	
ստրոնցիում-90	50	բկ/կգ, բոլոր տեսակի կենդանիների ոսկրահանված միս	

1	2	3	4
		100	նույնը, ոսկրահանված վայրի կենդանիների միս, ոսկրահանված եղջերուի միս
		200	նույնը, բոլոր տեսակի կենդանիների ոսկորներ
1.3. Բոլոր տեսակի մորթի ենթակա և վայրի թռչունների միս, դրանից կիսապատրաստվածքներ՝ թարմ, պաղեցված, սառեցված	թունավոր տարրեր՝		
	կապար	0,5	
	արսեն	0,1	
	կադմիում	0,05	
	սնդիկ	0,03	
	հակաբիոտիկներ՝		
	լեոմիցիտին	չի թույլատրվում	< 0.01 միավ./գ
	տետրացիկլինի խումբ	չի թույլատրվում	< 0.01 միավ./գ
	գրիզին	չի թույլատրվում	< 0.5 միավ./գ
	բացիտրացին	չի թույլատրվում	< 0.02 միավ./գ
	ռադիոնուկլիդներ՝		
	ցեզիում -137	180	բկ/կգ
ստրոնցիում-90	80	բկ/կգ	
1.4. Տավարի, խոզի, ոչխարի և մորթի ենթակա այլ կենդանիների ճարպային հումք, այդ թվում՝ խոզի ճարպ՝ պաղեցված, սառեցված, աղ դրած, ապխտած	թունավոր տարրեր՝		
	կապար	0,1	
	արսեն	0,1	
	կադմիում	0,03	
	սնդիկ	0,03	
	բենզապիրեն	0,001	խոզի ճարպ՝ ապխտած
	հակաբիոտիկներ՝		
	լեոմիցիտին	չի թույլատրվում	< 0.01 միավ./գ
	տետրացիկլինի խումբ	չի թույլատրվում	< 0.01 միավ./գ
	գրիզին	չի թույլատրվում	< 0.5 միավ./գ
	բացիտրացին	չի թույլատրվում	< 0.02 միավ./գ
	միտոտոգամիներ՝		
	ՆԴՄԱ-ի և ՆԴԵԱ-ի գումարը	0.002 0.004	խոզի ճարպ՝ ապխտած
	ռադիոնուկլիդներ՝		
	ցեզիում-137	100	բկ/կգ
ստրոնցիում-90	50	բկ/կգ	
1.5. Կենդանական ծագում ունեցող հալեցված ճարպեր	օքսիդացման-փչացման ցուցանիշ՝		
	թթվայնության թիվ	4,0	մգ /գ
	գերօքսիդացման թիվ	10,0	մմոլ ակտիվ թթվածին/կգ ճարպային ֆազայում
	թունավոր տարրեր՝		
	կապար	0,1	
	արսեն	0,1	
կադմիում	0,03		

1	2	3	4	
	սնդիկ	0,03		
	պղինձ	0,4	որոնք ենթակա են պահպանման	
	երկաթ	1,5	որոնք ենթակա են պահպանման	
	հակաբիոտիկներ՝			
	լեոմիցիտին	չի թույլատրվում	< 0.01 միավ./գ	
	տետրացիկլինի խումբ	չի թույլատրվում	< 0.01 միավ./գ	
	գրիզին	չի թույլատրվում	< 0.5 միավ./գ	
	բացիտրացին	չի թույլատրվում	< 0.02 միավ./գ	
	միտրոզամիններ՝			
	ՆԴՄԱ-ի և ՆԴԷԱ-ի գումարը	0.002		
		0.004	խոզի ճարպ՝ ապխտած	
	ռադիոնուկլիդներ՝			
	ցեզիում-137	100	բկ/կգ	
	ստրոնցիում-90	50	բկ/կգ	
	1.6. ճարպային մթերք՝ կենդանականի (ներառյալ կաթնային ճարպը) և բուսական յուղերի համակցմամբ	օքսիդացման-փչացման ցուցանիշ՝		
ճարպային ֆազայի թթվայնություն		2,5	կետոստոֆերի	
գերօքսիդացման թիվ		10,0	մնուլ ակտիվ թթվածին/կգ ճարպային ֆազայում	
թունավոր տարրեր՝				
կապար		0,1		
		0,3	շոկոլադե բաղադրիչներով	
արսեն		0,1		
կադմիում		0,03		
		0,2	շոկոլադե բաղադրիչներով	
սնդիկ		0,03		
պղինձ		0,4	որոնք ենթակա են պահպանման	
երկաթ		1,5	որոնք ենթակա են պահպանման	
նիկել		0,7	հիդրոգենացված ճարպով մթերքի համար	
միկոտոքսիններ՝				
աֆլատոքսին M ₁		0,0005		
հակաբիոտիկներ՝				
լեոմիցիտին		չի թույլատրվում	< 0.01	
տետրացիկլինի խումբ		չի թույլատրվում	< 0.01 միավ./գ	
ստրեպտոմիցին		չի թույլատրվում	< 0.5 միավ./գ	
պենիցիլին		չի թույլատրվում	< 0.01 միավ./գ	
ռադիոնուկլիդներ՝				
ցեզիում – 137		100	բկ/կգ	
ստրոնցիում-90		80	բկ/կգ	

1	2	3	4	
1.7. Երշիկեղեն, ապուխտներ, խոհարարական արտադրանք թռչնի, կենդանիների մսից	թունավոր տարրեր՝			
	կապար	0,5		
	արսեն	0,1		
	կադմիում	0,05		
	սնդիկ	0,03		
	բենզապիրեն	0,001	ապխտած մթերքի համար	
	հակաբիոտիկներ՝			
	լևոմիցիտին	չի թույլատրվում	< 0.01 միավ./գ	
	տետրացիկլինի խումբ	չի թույլատրվում	< 0.01 միավ./գ	
	գրիզին	չի թույլատրվում	< 0.5 միավ./գ	
	բացիտրացին	չի թույլատրվում	< 0.02 միավ./գ	
	միտրոզամիներ՝			
	ՆԴՄԱ-ի և ՆԴԷԱ-ի գումարը	0.002 0.004	ապխտած մթերքի համար	
	ռադիոնուկլիդներ՝ թռչնի մսի դեպքում՝			
ցեզիում-137	180	բկ/կգ		
ստրոնցիում-90	80	բկ/կգ		
	ռադիոնուկլիդներ՝ կենդանիների մսի դեպքում՝			
	ցեզիում-137	160	բկ/կգ, բոլոր տեսակի կենդանիների ոսկրահանված միս	
		320	մույնը, ոսկրահանված վայրի կենդանիների միս, ոսկրահանված եղջերուի միս	
		160	մույնը, բոլոր տեսակի կենդանիների ոսկորներ	
	ստրոնցիում-90	50	բկ/կգ, բոլոր տեսակի կենդանիների ոսկրահանված միս	
		100	մույնը, ոսկրահանված վայրի կենդանիների միս, ոսկրահանված եղջերուի միս	
		200	մույնը, բոլոր տեսակի կենդանիների ոսկորներ	
	1.8. Ենթամթերքից պատրաստված մսամթերք (պաշտետներ, լիվերային երշիկներ, զելցներ, դոնդոդներ, արյունային երշիկներ) և արյուն: Ենթամթերքի, երշիկի արյան, լցոնքի օգտագործմամբ եփված արտադրանք (երշիկներ, արյունային երշիկներ, լցոնքով ուտեստներ)	թունավոր տարրեր՝		
		կապար	0,6 1,0	երիկամներ
արսեն		1,0		
կադմիում		0,3 1,0	երիկամներ	
		0,1		
սնդիկ		0,2	երիկամներ	
հակաբիոտիկներ՝				
լևոմիցիտին		չի թույլատրվում	բացի վայրի կենդանիներից	
տետրացիկլինի խումբ		չի թույլատրվում	< 0.01 միավ./գ	
գրիզին		չի թույլատրվում	< 0.5 միավ./գ	
բացիտրացին		չի թույլատրվում	< 0.02 միավ./գ	

1	2	3	4
	բենզապիրեն	0,001	ապխտած մթերքի համար
	նիտրոզամիներ՝		
	ՆԴՄԱ-ի և ՆԴԷԱ-ի գումարը	0.002	
		0.004	ապխտած մթերքի համար
	ռադիոնուկլիդներ՝		
	ցեզիում -137	160	բկ/կգ, բոլոր տեսակի կենդանիների ոսկրահանված միս
		320	նույնը, ոսկրահանված վայրի կենդանիների միս, ոսկրահանված եղջերուի միս
		160	նույնը, բոլոր տեսակի կենդանիների ոսկորներ
	ստրոնցիում-90	50	բկ/կգ, բոլոր տեսակի կենդանիների ոսկրահանված միս
		100	նույնը, ոսկրահանված վայրի կենդանիների միս, ոսկրահանված եղջերուի միս
200		նույնը, բոլոր տեսակի կենդանիների ոսկորներ	
1.9. Պահածոներ՝ մսից, մսաբուսային	թունավոր տարրեր՝		
	կապար	0,5	
		1,0	թիթեղյա տարայով պահածոների համար
	արսեն	0,1	
		0,05	
	կադմիում	0,1	թիթեղյա տարայով պահածոների համար
	սնդիկ	0,03	
	քրոմ	0,5	թիթեղյա տարայով պահածոների համար
	անագ	200	թիթեղյա տարայով պահածոների համար
	նիտրոզամիներ՝		
ՆԴՄԱ-ի և ՆԴԷԱ-ի գումարը	0.002	նատրիումի նիտրիտի ավելացմամբ պահածոների համար	
ռադիոնուկլիդներ՝			
ցեզիում -137	160	բկ/կգ, բոլոր տեսակի կենդանիների ոսկրահանված միս	
	320	նույնը, ոսկրահանված վայրի կենդանիների միս, ոսկրահանված եղջերուի միս	
	160	նույնը, բոլոր տեսակի կենդանիների ոսկորներ	

1	2	3	4
	ստրոնցիում-90	50	բկ/կգ, բոլոր տեսակի կենդանիների ոսկրահանված միս
		100	նույնը, ոսկրահանված վայրի կենդանիների միս, ոսկրահանված եղջերուի միս
		200	նույնը, բոլոր տեսակի կենդանիների ոսկրոներ
1.10. Պահածոներ՝ ենթամթերքից, այդ թվում՝ պաշտետային (բոլոր տեսակների մորթի և որսի ենթակա կենդանիներից)	թունավոր տարրեր՝		
		0,6	
	կապար	1,0	թիթեղյա տարայով պահածոների համար
	արսեն	1,0	
	կադմիում	0,3	
		0,6	երիկամներ
	սնդիկ	0,1	
		0,2	երիկամներ
	քրոմ	0,5	քրոմապատ տարայով պահածոների համար
	անագ	200	թիթեղյա տարայով պահածոների համար
	հակաբիոտիկներ՝		բացի վայրի կենդանիներից
	լևոմիցիտին	չի թույլատրվում	< 0.01 միավ./գ
	տետրացիկլինի խումբ	չի թույլատրվում	< 0.01 միավ./գ
	գրիզին	չի թույլատրվում	< 0.5 միավ./գ
	բացիտրացին	չի թույլատրվում	< 0.02 միավ./գ
	միտրոզամիներ՝		
	ՆԴՄԱ-ի և ՆԴԵԱ-ի գումարը	0.002	
ռադիոնուկլիդներ՝			
ցեզիում –137	160	բկ/կգ, ոսկրահանված միս	
	320	բկ/կգ, ոսկրահանված կենդանիների միս, ոսկրահանված եղջերուի միս	
	160	բկ/կգ, բոլոր տեսակի կենդանիների ոսկրոներ	
ստրոնցիում-90	50	բկ/կգ, ոսկրահանված միս	
	100	բկ/կգ, ոսկրահանված կենդանիների միս, ոսկրահանված եղջերուի միս	
	200	բկ/կգ, բոլոր տեսակի կենդանիների ոսկրոներ	

1	2	3	4	
1.11. Պահածոներ՝ թռչնամսից (մսաբուսային, այդ թվում՝ պաշտետային և խճողակային): Թռչնամիս՝ տաք և սուբլիմացված, չորացված	թունավոր տարրեր՝			
	կապար	0,5		
		0,6	պաշտետային	
		1,0	թիթեղյա տարայով պահածոների համար	
	արսեն	0,1		
		1,0	պաշտետային	
	կադմիում	0,05		
		0,3	պաշտետային	
		0,1	թիթեղյա տարայով պահածոների համար	
	սնդիկ	0,03		
		0,1	պաշտետային	
	անագ	200	պաշտետային	
			թիթեղյա տարայով պահածոների համար	
	քրոմ	0,5	նույնը	
	հակաբիոտիկներ՝			բացի վայրի թռչուններից
	լեոմիցիտին	չի թույլատրվում	< 0.01 միավ./գ	
	տետրացիկլինի խումբ	չի թույլատրվում	< 0.01 միավ./գ	
	գրիզին	չի թույլատրվում	< 0.5 միավ./գ	
	բացիտրացին	չի թույլատրվում	< 0.02 միավ./գ	
	միտոքոզամիներ՝			
ՆԴՄԱ-ի և ՆԴԷԱ-ի գումարը	0.002			
ռադիոնուկլիդներ՝				
ցեզիում-137	180	բկ/կգ		
ստրոնցիում – 90	80	բկ/կգ		

Աղյուսակ N 2

Սսի և մսամթերքի մանրէաբանական ցուցանիշները

1	2 ՆԱՅԱՆ, գլխ/գ, ոչ ավելի (մեզո-ֆիլային մեթրոք և ֆակուլտատիվ անաերոբ մանրէների գաղութ առաջացնող միավորների քանակը)	Մթերքի զանգված, որում չի թույլատրվում (գ)				7 Բորբոս (գաղութ առաջացնող միավորների քանակը) գլխ/գ, ոչ ավելի	8 Լրացումներ
		3 արիթթային ցուլակի խմբի ախտածին մանրէներ՝ ՍՅԻՄ (կոլի ձևեր)	4 սուլֆիտ վերականգնող կլոստրիդիաներ	5 սակեոլյան ստաֆիլոկոկ S. aureus	6 ախտածին, մանրէներ, այդ թվում՝ սալմոնելաներ		
1.1. Բոլոր տեսակի մորթի, մսև որսի ենթակա վայրի կենդանիների միս՝ թարմ, պաղեցված, քիչ սառեցված, սառեցված							
1.1.1. Մորթի ենթակա բոլոր կենդանիների թարմ, պաղեցված միս							նմուշառումը՝ խոր շերտից

1	2	3	4	5	6	7	8
1.1.1.1. Թարմ մսեղիք, կիսամսեղիք՝ քառորդված և կտրատված	10	1,0	-	-	25	-	L.monocytogenes 25 գ չի թույլատրվում
1.1.1.2. պաղեցված և թեթև պաղեցված մսեղիք, կիսամսեղիք՝ քառորդված և կտրատված	1x10 ³	0,1	-	-	25	-	L.monocytogenes 25 գ չի թույլատրվում
1.1.2. Մորթի ենթակա կենդանիների սառեցված միս							
1.1.2.1 մսեղիք, կիսամսեղիք՝ քառորդված և կտրատված	1x10 ⁴	0,01	-	-	25	-	L.monocytogenes 25 գ չի թույլատրվում
1.1.2.2. ոսկրով, ոսկրահանված ջլային մսի զանգված	5x10 ⁵	0,001	-	-	25	-	L.monocytogenes 25 գ չի թույլատրվում
1.1.2.3. մսային զանգված՝ մինչև ոսկրահանումը	5x10 ⁵	0,0001	-	-	25	-	L.monocytogenes 25 գ չի թույլատրվում մնուշապատրաստումը՝ առանց մակերեսի ֆլամբիացման
1.1.3. Բոլոր տեսակի մորթի, մաև որսի ենթակա վայրի կենդանիների մսից կիսապատրաստվածքներ							
1.1.3.1. Մսային կիսապատրաստվածքներ՝ ոչ ոսկրային (պաղեցված, թեթևաղեցված, սառեցված), այդ թվում՝ մարինացված							
1.1.3.1.1. խոշոր կտորներով	5x10 ⁵	0,001	-	-	25	-	L.monocytogenes 25 գ չի թույլատրվում
1.1.3.1.2. մանր կտորներով	1x10 ⁶	0,001	-	-	25	-	L.monocytogenes 25 գ չի թույլատրվում
1.1.3.2. Մսի կտրուկված կիսապատրաստվածքներ (պաղեցված և սառեցված)							
1.1.3.2.1. ձև տված, այդ թվում՝ բաթախած	5x10 ⁵	0,0001	-	-	25	500*	L.monocytogenes 25 գ չի թույլատրվում բորբոսի դեպքում՝ 500՝ 1 ամսից ավելի պահման ժամկետ ունեցող կիսապատրաստվածքների համար
1.1.3.2.2. կիսապատրաստվածքներ խմորի մեջ, լցոնքային (դոմիկներ, դոլմա)	2x10 ⁵	0,0001	-	-	25	500*	L.monocytogenes 25 գ չի թույլատրվում բորբոսի դեպքում՝ 500՝ 1 ամսից ավելի պահման ժամկետ ունեցող կիսապատրաստվածքների համար
1.1.3.2.3. խոզի, տավարի և այլ մորթի ենթակա կենդանիների լցոնք	5x10 ⁵	0,0001	-	-	25	-	L.monocytogenes 25 գ չի թույլատրվում
1.1.3.3. Սառուկրային կիսապատրաստվածքներ							
1.1.3.3.1. մանր, խոշոր կտորներով (մասնաբաժիններով)	5x10 ⁵	0,0001	-	-	25	-	L.monocytogenes 25 գ չի թույլատրվում
1.2. Մորթի ենթակա և վայրի կենդանիների սպանդային ենթամթերք (լարո, երիկամներ, լեզու, ուղեղ, սիրտ)՝ պաղեցված, սառեցված: Խոզի կաշի, սննդային արյուն և դրանցից պատրաստված մթերք							

1	2	3	4	5	6	7	8
1.2.1. մորթի ենթակա կենդանիների ենթամթերք՝ պաղեցված, սառեցված, պաղեցված զանգվածով, խոզի կաշի	-	-	-	-	25	-	L.monocytogenes 25 գ չի թույլատրվում մնուշապատրաստում պաղեցված զանգվածների ֆլամբիացմամբ
1.2.2. սննդային արյուն	5x10 ⁵	0,1	1,0	-	25	-	S. aureus 1.0 գ չի թույլատրվում
Արյան վերամշակմամբ մթերք							
1.2.3. սննդային ալբումին	2.5x10 ⁴	0,1	1,0	-	25	-	S. aureus և Proteus չի թույլատրվում 1 գ-ում
1.2.4. արյան պլազմայի չոր խտանյութ	5x10 ⁴	0,1	1,0	-	25	-	
1.3. Բոլոր տեսակի մորթի ենթակա և վայրի թռչունների միս, դրանից կիսապատրաստվածքներ՝ թարմ, պաղեցված, սառեցված							
1.3.1. Թռչնի մսեղիք և միս (մնուշները վերցնել խոր շերտերից)							
1.3.1.1. պաղեցված	1x10 ⁵	-	-	-	25	-	L.monocytogenes 25 գ չի թույլատրվում
1.3.1.2. սառեցված	1x10 ⁵	-	-	-	25	-	L.monocytogenes 25 գ չի թույլատրվում
1.3.1.3. փաթեթավորված, պաղեցված, քիչ պաղեցված, սառեցված	5x10 ⁵	-	-	-	25	-	L.monocytogenes 25 գ չի թույլատրվում
1.3.2. Կիսապատրաստվածքներ՝ թռչնի մսից, բնական							
1.3.2.1. մատուկային, ոչ ոսկրային՝ առանց թաթախման	1x10 ⁵	-	-	-	25	-	L.monocytogenes 25 գ չի թույլատրվում
1.3.2.2. մատուկային, ոչ ոսկրային՝ թաթախված սոուսով, համեմունքներով մարինացված	1x10 ⁵	-	-	-	25	-	L.monocytogenes 25 գ չի թույլատրվում
1.3.2.3. միս՝ կտորներով, ոչ ոսկրային զանգվածով	1x10 ⁵	-	-	-	25	-	L.monocytogenes 25 գ չի թույլատրվում
1.3.3. Կիսապատրաստվածքներ՝ թռչնի մսից՝ մասնատված (սառեցված, թեթև պաղեցված, պաղեցված)							
1.3.3.1. խմորի թաղանթում	1x10 ⁵	0.0001	-	-	25	-	L.monocytogenes 25 գ չի թույլատրվում
1.3.3.2. բնական թաղանթով, այդ թվում՝ կուպատներ	1x10 ⁵	-	-	-	25	-	L.monocytogenes 25 գ չի թույլատրվում
1.3.3.3. թաթախված և ոչ թաթախված	1x10 ⁵	-	-	-	25	-	L.monocytogenes 25 գ չի թույլատրվում
1.3.3.4. թռչնի միս՝ մեխանիկական ոսկրահանված, ոսկրային մնացորդ՝ սառեցված, պաղեցված զանգվածով: Կիսապատրաստվածքներ՝ ոսկրային, պաղեցված	1x10 ⁵	-	-	-	25	-	L.monocytogenes 25 գ չի թույլատրվում

1	2	3	4	5	6	7	8
1.3.3.5. թռչնի կաշի	1x10 ⁶	-	-	-	25	-	L.monocytogenes 25 գ չի թույլատրվում
1.3.4. Թռչնամիս՝ տաք և սուրբիմացված, չորացված							
1.3.4.1. սուրբիմացիոն չորացմամբ ճտի խճողակ	1x10 ⁴	0,01	-	0,1	25	-	Proteus 1.0 գ չի թույլատրվում
1.3.4.2. հավի խճողակ՝ քերնային չորացմամբ	5x10 ³	0,1	-	0,1	25	-	Proteus 1.0 գ չի թույլատրվում
1.3.4.3. չորացված մթերք՝ թռչնամսից	1x10 ⁴	0,1	-	0,01	25	-	Proteus 1.0 գ չի թույլատրվում
1.4. Տավարի, խոզի, ոչխարի և մորթի ենթակա այլ կենդանիների ճարպային հումք, աղ թվում՝ խոզի ճարպ՝ պաղեցված, սառեցված, աղ դրած, ապխտած							
1.4.1. խոզի ճարպ՝ սառեցված, պաղեցված, անալի	5x10 ⁴	0,001	-	-	25	-	L.monocytogenes 25 գ չի թույլատրվում
1.4.2. խոզի ճարպից և կրծքամսից մթերք՝ աղ դրած, ապխտած, ապխտած-եփած	5x10 ³	1,0	0,1	-	25	-	նույնը, աղ դրած և ապխտած մթերքի համար
1.5. կենդանական ծաղում ունեցող հալեցված ճարպ							
1.5.1. տարբեր կենդանատեսակների	-	-	-	-	-	-	-
1.6. ճարպային մթերք՝ կենդանական (ներառյալ կաթնային ճարպը) և բուսական յուղերի (ճարպի կշռային մասը՝ 60% և ավելի) համակցմամբ							
1.6.1. ճարպային մթերք՝ կենդանական (ներառյալ կաթնային ճարպը) և բուսական յուղերի (ճարպի կշռային մասը՝ 30-59% և ավելի) համակցմամբ	1x10 ⁵	0.01	0.01	0.1	25	100	խմորանկեր՝ 100 ՉԱՄ/գ-ից ոչ ավելի, L.monocytogenes 25 գ չի թույլատրվում
1.6.2. ճարպային մթերք՝ կենդանական (ներառյալ կաթնային ճարպը) և բուսական յուղերի (ճարպի կշռային մասը՝ 30-59% և ավելի) համակցմամբ	-	0.01	0.01	0.01	25	200*	* խմորանկերի հետ զումարված: L.monocytogenes 25 գ չի թույլատրվում
1.7. Երշիկեղեն, ապուխտներ, խոհարարական արտադրանք՝ թռչնի, կենդանիների մսից							
1.7.1. Երշիկեղեն, ապուխտներ, խոհարարական արտադրանք թռչնի մսից							
1.7.1.1. հում ապխտած	-	0,1	0,01	1,0	25	-	L.monocytogenes 25 գ չի թույլատրվում, E.coli 1.0 գ չի թույլատրվում
1.7.1.2. հում ապխտած, կտրատված և վակուում փաթեթավորված	-	0,1	0,1	1,0	25	-	L.monocytogenes 25 գ չի թույլատրվում, E.coli 1.0 գ չի թույլատրվում
1.7.1.3. կիսաապխտած	-	1,0	0,01	1,0	25	-	
1.7.1.4. կիսաապխտած, կտրատված և վակուում փաթեթավորված	-	1,0	0,1	1,0	25	-	
1.7.1.5. եփած (երշիկ, նրբերշիկ, թռչնապուխտ և այլն)	1x10 ³	1.0	0.1	1.0	25	-	նրբերշիկների և սարդելկանների համար L.monocytogenes 25 գ չի թույլատրվում

1	2	3	4	5	6	7	8
1.7.1.6. եփած-ապխտած	-	1,0	0,1	1,0	25	-	
1.7.1.7. թռչնի մսեղիք, մսեղիքի մասեր և արտադրանք՝ թխված, եփած-ապխտած, ապխտած	1x10 ³	1.0	0.1	1.0	25	-	
1.7.1.8. թռչնի մսեղիք, մսեղիքի մասեր և արտադրանք՝ հում եփած, հում ապխտած	1x10 ³	1.0	0.1	1.0	25	-	L.monocytogenes 25 գ չի թույլատրվում, E.coli 1.0 գ չի թույլատրվում
1.7.1.9. խոհարարական արտադրանք՝ կտրտած մսից	1x10 ³	1.0	0.1	1.0	25	-	
1.7.1.10. թռչնի մսից պատրաստի, արագ պաղեցված ուտեստներ՝ եփած, տապակած	1x10 ⁴	0.1	-	1.0	25	-	Enterococcus ԳԱՍ/գ 1x10 ³ -ից ոչ ավելի
1.7.1.11. թռչնի մսից արագ սառեցված պատրաստի ուտեստներ՝ եփած, տապակած	1x10 ⁴	0.1	-	1.0	25	-	Enterococcus ԳԱՍ/գ 1x10 ³ -ից ոչ ավելի
1.7.1.12. թռչնի մսից արագ սառեցված պատրաստի ուտեստներ՝ կտրտած մսից՝ սոուսով և (կամ) խավարտով	2x10 ⁴	0.1	-	1.0	25	-	Enterococcus ԳԱՍ/գ 1x10 ³ -ից ոչ ավելի
1.7.2. Մորթի ենթակա կենդանիների մսից երշիկեղեն, մսամբրեք, խոհարարական արտադրանք							
1.7.2.1. երշիկներ և մորթի ենթակա կենդանիների մսից հում ապխտած և թորչոմած արտադրանք, այդ թվում՝ կտրտված և վակուում փաթեթավորված	-	0,1	0,01	1,0	25	-	E-coli՝ 1 գ-ում չի թույլատրվում; L.monocytogenes՝ 25 գ չի թույլատրվում
1.7.2.2. երշիկներ՝ կիսաապխտած և եփած-ապխտած	-	1,0	0,01	1,0	25	-	L.monocytogenes՝ 25 գ չի թույլատրվում
1.7.2.3. երշիկեղեն՝ եփած-ապխտած, կիսաապխտած, որոնց պահպանման ժամկետը 5 օրից ավելի է, այդ թվում՝ կտրտված և վակուում փաթեթավորված	-	1,0	0,1	1,0	25	-	L.monocytogenes՝ 25 գ չի թույլատրվում
1.7.2.4. եփած երշիկեղեն (երշիկներ, նրբերշիկներ, սարդեկաներ, մսային հացեր)՝ բարձր և առաջին տեսակների	1x10 ³	1,0	0,01	1,0	25	-	սարդեկաներում և նրբերշիկներում՝ L.monocytogenes 25 գ չի թույլատրվում
1.7.2.5. եփած երշիկեղեն (երշիկներ, նրբերշիկներ, սարդեկաներ, մսային հացեր)՝ երկրորդ տեսակի	2.5x10 ³	1,0	0,01	1,0	25	-	սարդեկաներում և նրբերշիկներում՝ L.monocytogenes 25 գ չի թույլատրվում

1	2	3	4	5	6	7	8
1.7.2.6. երշիկներ՝ եփած պահածոյացնող նյութերով, այդ թվում՝ դեղիկատեսային	1x10 ³	1,0	0,1	1,0	25	-	
1.7.2.7. երշիկեղեն՝ եփած, որոնց պահպանման ժամկետը 5 օրից ավելի է, կտրտված և վակուում փաթեթավորված	1x10 ³	1,0	0,1	1,0	25	-	ձևավոր կտրատման դեպքում՝ ՄԱՖԱՄ, ԳԱՄ/գ 2.5x10 ³ -ից ոչ ավելի
1.7.2.8. մսային եփած արտադրանք՝ տավարի և խոզի ազդրեր, ռուլետներ, տավարի և խոզի մամլած միս (այդ թվում՝ մամլած բեկոն, խոզի գլխի մամլած միս), խոզապուխտ՝ թաղանթում	1x10 ³	1,0	0,1	-	25	-	
1.7.2.9. մսային եփած-ապխտած արտադրանք՝ ազդրեր, ռուլետներ, կորեյկաներ, կրծքամիս, վզիկներ, խոզի բալիկ՝ նաև թաղանթով	1x10 ³	1,0	0,1	-	25	-	
1.7.2.10. եփած-ապխտած թշեր, քուլկաներ	1x10 ³	1,0	0,01	-	25	-	
1.7.2.11. տապակած, տապակած-ապխտած մսային արտադրանք	1x10 ³	1,0	0,1	-	25	-	
1.7.2.12. եփած և տապակած, ապխտած-տապակած արտադրանք, որոնց պահպանման ժամկետը 5 օրից ավելի է, կտրտված և վակուում փաթեթավորված	1x10 ³	1,0	0,1	1,0	25	-	ձևավոր կտրատման դեպքում՝ ՄԱՖԱՄ, ԳԱՄ/գ 2.5x10 ³ -ից ոչ ավելի
1.7.2.13. արագ սառեցված պատրաստի մսային ուտեստներ՝ մսի չափաբաժանված կտորներով (առանց սոուսի), տապակած, խաշված	1x10 ⁴	0.01	-	1.0	25	-	Enterococcus ԳԱՄ/գ 1x10 ³ -ից ոչ ավելի
1.7.2.14. արագ սառեցված պատրաստի մսային ուտեստներ՝ կտրտված մսից՝ սոուսով, բլիչիկներ՝ մսով կամ ենթամթերքով և այլն	2x10 ⁴	0.01	-	1.0	25	-	Enterococcus ԳԱՄ/գ 1x10 ³ -ից ոչ ավելի
1.8. Ենթամթերքից պատրաստված մսամթերք (պաշտետոներ, լիվերային երշիկներ, գելեցներ, դոնդոլներ, արյունային երշիկներ) և արյուն: Ենթամթերքի, երշիկի արյան, լցոնքի օգտագործմամբ եփված արտադրանք (երշիկներ, արյունային երշիկներ, լցոնքով ուտեստներ)							

1	2	3	4	5	6	7	8
1.8.1. արյունային երչիկներ	2x10 ³	1,0	0,01*	-*	25	-	*այն մթերքի համար, որի պահման ժամկետը 2 օրից ավելի է: S.aureus 1.0 գ չի թույլատրվում, սուլֆիտ վերականգնող կլոստրիդիաներ 0.1 գ չի թույլատրվում
1.8.2. զելցներ	2x10 ³	1,0	0,1	-*	25	-	*S. aureus 1.0 գ չի թույլատրվում
1.8.3. լիվերային երչիկներ	2x10 ³	1,0	0,01*	-*	25	-	*այն մթերքի համար, որի պահման ժամկետը 2 օրից ավելի է: S.aureus 1.0 գ չի թույլատրվում, սուլֆիտ վերականգնող կլոստրիդիաներ 0.1 գ չի թույլատրվում
1.8.4. պաշտետներ՝ յարդից, մսից, այդ թվում՝ քաղանթով	1x10 ⁴	1,0	0,1	0,1*	25	-	*այն մթերքի համար, որի պահման ժամկետը 2 օրից ավելի է: S.aureus 1.0 գ չի թույլատրվում, L.monocytogenes 25 գ չի թույլատրվում
1.8.5. դոնդողային մսամթերք (լցոնք)	2x10 ³	0,1	0,1	0,1*	25	-	*այն մթերքի համար, որի պահման ժամկետը 2 օրից ավելի է: S.aureus 1.0 գ չի թույլատրվում, L.monocytogenes 25 գ չի թույլատրվում
1.8.6. հավի պաշտետներ, այդ թվում՝ փորոտիքի օգտագործմամբ	2x10 ³	1,0	0,1	1,0	25	-	L.monocytogenes 25 գ չի թույլատրվում
1.8.7. պաշտետներ՝ թռչնի յարդից	5x10 ³	1,0	0,1	0,1	25	-	L.monocytogenes 25 գ չի թույլատրվում
1.8.8. թռչնամսից դոնդողանման մթերք՝ զելցներ, լցոնք և այլն	2x10 ³	1,0	0,1	1,0	25	-	
1.8.9. լիվերային երչիկ՝ թռչնամսից և ենթամթերքից	5x10 ³	1,0	0,1	1,0	25	-	
1.8.10. չոր սմնդային խտանյութեր՝ մսից կամ ենթամթերքից	2.5x10 ⁴	1,0	-	-	25	100	
1.9. Պահածոներ՝ կենդանիների և թռչնի մսից (մսաբուսային)							
1.9.1. մամրեագերծված տավարի, խոզի, ձիու և այլ կենդանիների մսից	-	-	-	-	-	-	B.subtilis խմբի սպոր առաջացնող ՄՍՖԱՄ մթերքի 1գ (սմ ³)-ում ոչ ավելի, քան 11 քրից:

1	2	3	4	5	6	7	8
							<p>B.cereus և (կամ) B.polymyxa խմբի սպոր առաջացնող ՄԱՖԱՄ չի թույլատրվում: Մեզոֆիլ կլոստրիդիաները մթերքի 1գ(սմ³)-ում ոչ ավելի, քան 1 բջիջ, C.botulinum և (կամ) C.perfringens չի թույլատրվում: Սպոր չառաջացնող մանրէներ, բորբոսասնկեր, խմորասնկեր չեն թույլատրվում: Սպոր առաջացնող բերմոֆիլ ամսերոք, անբոր և ֆակուլտատիվ-ամսերոք մանրէների հայտնաբերման դեպքում պահման ջերմաստիճանը՝ 20° C-ից ոչ ավելի</p>
<p>1.9.2. մանրէազերծված տավարի, խոզի, ձիու և այլ կենդանիների մսից և խավարտով (բանջարեղենի, ձավարեղենի)</p>	-	-	-	-	-	-	նույնը
<p>1.9.3. պաստերիզացված՝ տավարի և խոզի մսից</p>	2x10 ²	1.0	0.1	1.0	25	-	B.cereus 1 գ չի թույլատրվում
<p>1.9.4. պաստերիզացված՝ ապխտած միս՝ մասնատված և սիրողական</p>	2x10 ²	1.0	0.1	1.0	25	-	B.cereus 1 գ չի թույլատրվում
<p>1.9.5. մանրէազերծված թռչնամսից՝ բուսական լցոններով և առանց դրանց, այդ թվում՝ պաշտետային</p>	-	-	-	-	-	-	<p>B.subtilis խմբի սպոր առաջացնող ՄԱՖԱՄ մթերքի 1 գ (սմ³)-ում ոչ ավելի, քան 11 բջիջ: B.cereus և (կամ) B.polymyxa խմբի սպոր առաջացնող ՄԱՖԱՄ չի թույլատրվում: Մեզոֆիլ կլոստրիդիաները մթերքի 1 գ (սմ³)-ում ոչ ավելի, քան 1 բջիջ, C.botulinum և (կամ) C.perfringens չի թույլատրվում: Սպոր չառաջացնող մանրէներ, բորբոսասնկեր, խմորասնկեր չեն թույլատրվում:</p>

1	2	3	4	5	6	7	8
							Սպոր առաջացնող թերմոֆիլ անաերոբ, աերոբ և ֆակուլտատիվ-անաերոբ մանրէների հայտնաբերման դեպքում պահման ջերմաստիճանը՝ 20° C-ից ոչ ավելի
1.9.6. Պաստերիզացված՝ թռչնամսից	2x10 ²	1.0	0.1	1.0	25	-	B.cereus 1 գ չի թույլատրվում

Աղյուսակ N 3

Մսի և թռչնամսի վերամշակված մթերքների սննդային արժեքը՝ 100 գ մթերքում

Մթերքի անվանումը	Սպիտակուցներ, գ	ճարպեր, գ	Ածխաջրեր, գ
Երշիկեղեն			
Եփած երշիկ	առնվազն 11	ոչ ավելի 25	2-ից պակաս
Նրբերշիկ և սարդելկա	առնվազն 10	ոչ ավելի 30	1-ից պակաս
Սսային հաց	առնվազն 11	ոչ ավելի 30	2-ից պակաս
Եփած-ապխտած երշիկ	առնվազն 16	ոչ ավելի 38	1-ից պակաս
Կիսաապխտած երշիկ	առնվազն 16	ոչ ավելի 45	1-ից պակաս
Հում ապխտած երշիկ	առնվազն 20	ոչ ավելի 50	1-ից պակաս
Մթերք խոզի մսից	առնվազն 10	ոչ ավելի 50	1-ից պակաս
Պահածոներ			
Տավարի մսից	առնվազն 17	ոչ ավելի 17	1-ից պակաս
Ոչխարի մսից	առնվազն 16	ոչ ավելի 15	1-ից պակաս
Խոզի մսից	առնվազն 15	ոչ ավելի 32	1-ից պակաս
Թռչնի մսից	առնվազն 16	ոչ ավելի 18	1-ից պակաս

Աղյուսակ N 4

Օդի ջերմաստիճանի և հարաբերական խոնավության նորմավորվող մեծություններն արտադրական շենքերի աշխատանքային օդում

Շինությունը	Օդի ջերմաստիճանը, °C	Օդի հարաբերական խոնավությունը, %, ոչ ավելի
Ստեղծի, կիսամսեղիքի, քառորդ մսեղիքի ապաստանցման խուց		
Երշիկների արտադրության համար	16-20	90-95
Փաթեթավորված մսի և կիսապատրաստվածքների համար	8	85-90
Բլոկներ, կիսամսեղիք, ենթամթերքներ	12	70
Խճողակի հասունացման բաժանմունք	2-4	85-90
Կիսաապխտած, հում ապխտած, եփած-ապխտած երշիկների խուց	8	85-90
Երշիկների չորացման խուց	12	75
Եփած երշիկի՝ օդով պաղեցման խուց	2-8	90-95
Երշիկների պահման շինություն (խուց)	12-15	75-78

Եփած երշիկների պահման շինություն (խուց)	0-8	85-90
Արյան հավաքման և մշակման բաժանմունք	17-18	75
Սննդային հալած յուղի արտադրամաս	17-22	75
Զերմային մշակման արտադրամաս	18-22	75
Լյարդաթոքից երշիկի արտադրություն	18-22	75
Տեխնիկական մթերքի ապարատային արտադրամաս	22-24	70-75
Տեխնիկական մթերքի հումքի արտադրամաս	17-22	75
Տեխնիկական հալած յուղի արտադրամաս	17-22	75
Տեխնիկական ալբումինի արտադրության արտադրամաս	18-22	75

»

4) որոշման հավելվածի 74-րդ կետում «2ս, 3ս, 4ս, 5ս կամ 6ս սխեմաներով հավաստված համապատասխանության սերտիֆիկատ» բառերը փոխարինել «2հ, 3հ, 4հ հայտարարագրման սխեմաներից որևէ մեկով հավաստված համապատասխանության հայտարարագիր կամ 2ս, 3ս, 4ս, 5ս կամ 6ս սերտիֆիկացման սխեմաներից որևէ մեկով հավաստված համապատասխանության սերտիֆիկատ» բառերով.

5) որոշման հավելվածի 77-րդ կետում «2ս կամ 6ս սխեմայի դեպքում՝ 12 ամիս, 3ս սխեմայի դեպքում՝ 24 ամիս, 4ս կամ 5ս սխեմայի դեպքում՝ 36 ամիս:» բառերը փոխարինել «2հ, 4հ, 2ս կամ 6ս սխեմայի դեպքում՝ 12 ամիս, 3ս սխեմայի դեպքում՝ 24 ամիս, 3հ, 4ս կամ 5ս սխեմայի դեպքում՝ 36 ամիս:» բառերով.

6) որոշման հավելվածի 78-րդ կետում «2ս, 3ս, 4ս, 5ս կամ 6ս սխեմաներով» բառերը փոխարինել «2ս - 5ս սխեմաներից որևէ մեկով» բառերով:

2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվանից վեց ամիս հետո:

**Հայաստանի Հանրապետության
փոխվարչապետ**

Գ. Աբրահամյան

2007 թ. օգոստոսի 24
Երևան